

Stichting Landelijk
Ongedocumenteerden Steunpunt

Jaarverslag 2025-1

Inhoud

Inhoud.....	2
Inleiding	3
A. Regulier werk: informatievoorziening en informatie-uitwisseling.....	4
B. Thematische inzet en lobby in de eerste helft 2025	6
B-1.Basisrechten ongedocumenteerden.....	6
1.1Onderdak en levensonderhoud voor iedereen toegankelijk maken.....	6
1.2Zinvolle dagbesteding en onderwijs.....	6
1.3Informatie	6
1.4Samenwerking en Lobby	7
B-2.Vreemdelingendetentie	8
2.1 Team	8
2.2 Contact met ingeslotenen	8
2.3 Ondersteuning bij kledingverzoeken.....	10
2.4 Ondersteuning van klachten	10
2.5 Contact met de directie en andere officiële instanties	10
2.6 Media-aandacht.....	11
2.7 Publicaties.....	11
2.8 Lobby	11
2.9 Monitoring uitzettingen	11
B-3.Netwerk Ongedocumenteerden Onderdak	13
3.1 Resultaten onderdak, buddy's en leefgeld	13
3.2 Kennis over het opzetten van een netwerk	14
3.3 Uitbreiding van het netwerk.....	14
3.4 Draagvlak	15
3.5 Media-aandacht	15
3.6 Vooruitblik	15
C.Randvoorwaarden	17
C-1.Organisatorische basis	17
C-2.Samenwerking.....	17
D. Financieel verslag	18

Inleiding

Stichting LOS staat voor een menswaardig bestaan voor iedereen die in Nederland leeft, ongeacht de status van je verblijf. Al het werk wat wij doen staan in het teken van het verbeteren van de positie van mensen zonder papieren. We staan voor een samenleving waarin mensen niet worden uitgesloten op basis van hun status.

Dit doen wij door kennis te delen, aan een sterk netwerk te bouwen en draagvlak te creëren. Met onze (juridische) kennis, geven onze experts gevraagd en ongevraagd advies en bieden we inzichten in de leefwereld van onze medeburgers zonder verblijfsstatus.

Stichting LOS is een landelijke netwerkorganisatie die enerzijds samenwerkt met lokale hulporganisaties en vrijwilligers en anderzijds als landelijke organisatie het netwerk vertegenwoordigt, bijvoorbeeld op Europees niveau.

In de eerste helft van 2025 zijn belangrijke eerste stappen gezet op het gebied van professionalisering van de organisatie. De strategiesessies met een externe partner werden begin dit jaar afgerond en we hebben een analyse gemaakt over waar we staan en hoe we ons als organisatie kunnen ontwikkelen. Het Kansfonds helpt ons hierbij en besloot een verandertraject met een kwartiermaker te ondersteunen. Het doel van dit traject is om een meer solide organisatie te worden waar alle medewerkers zich inzetten op het gebied van kennis delen, het netwerk versterken en draagvlak creëren. Op al deze vlakken doen we werk dat niet door andere organisaties wordt opgepakt. Dit vraagt wel om een nieuwe structuur omdat we nu binnen LOS met de basistaken, het Meldpunt Vreemdelingendetentie en Netwerk Ongedocumenteerden Onderdak als projecten naast elkaar werken. In het vernieuwde LOS willen we meer één organisatie zijn.

Ook hebben we eerste goede stappen gezet in de versterking van het Meldpunt, daarover meer in het betreffende hoofdstuk.

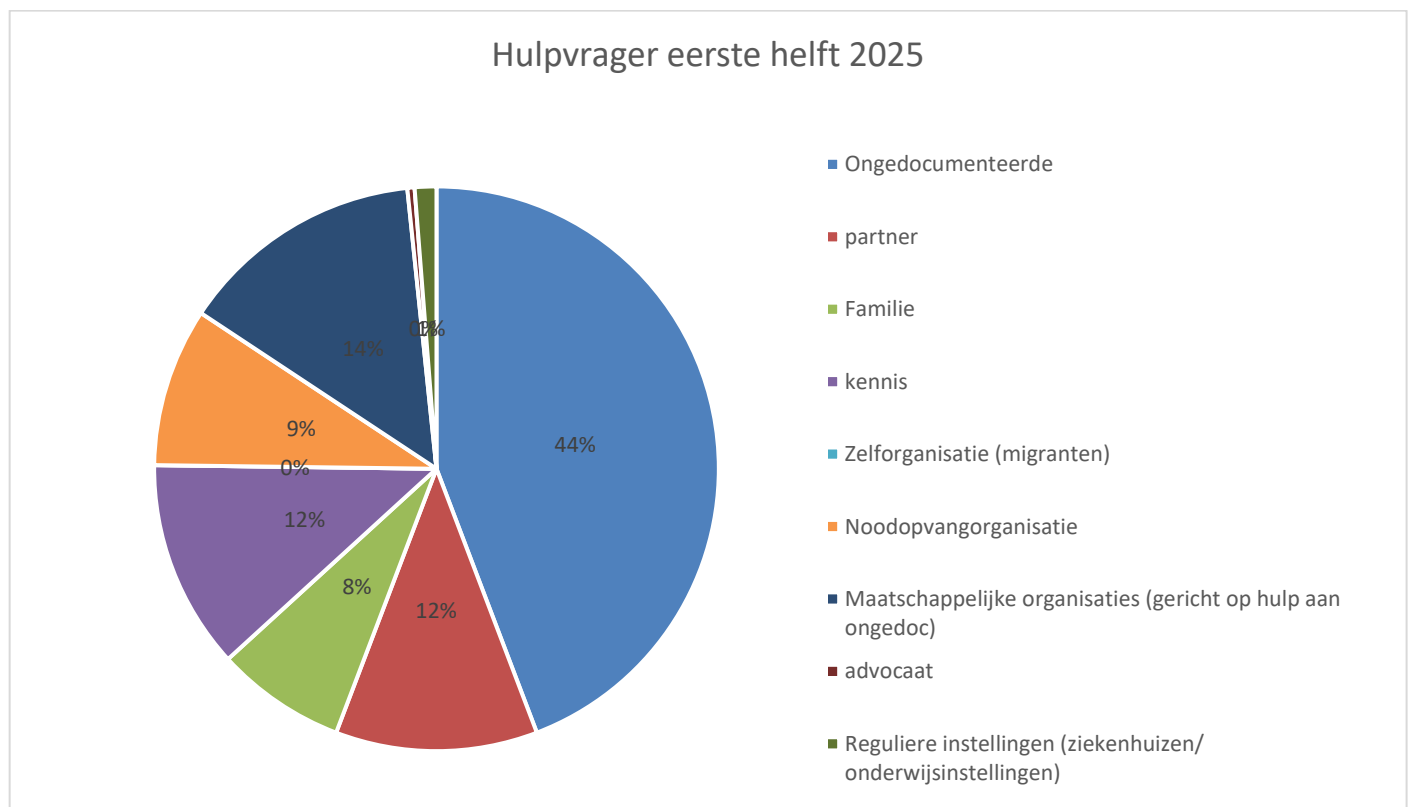
A. Regulier werk: informatievoorziening en informatie-uitwisseling

In de eerste helft van 2025 heeft Stichting LOS twee-wekelijkse nieuwsbrieven verzorgd (één voor mensen die juridische hulp geven aan ongedocumenteerden, en één voor vrouwen- en migrantenorganisaties – die tweede wordt door een pool van vrijwillige vertalers in het Engels vertaald). Ook organiseerden wij tweemaal het Platform Migranten zonder Verblijfsvergunning.

In de eerste helft van 2025 ontvingen we in totaal 246 geregistreerde hulpvragen. De hulpvragen kwamen binnen via verschillende kanalen: ongeveer een derde telefonisch en ruim de helft via het algemene mailadres.

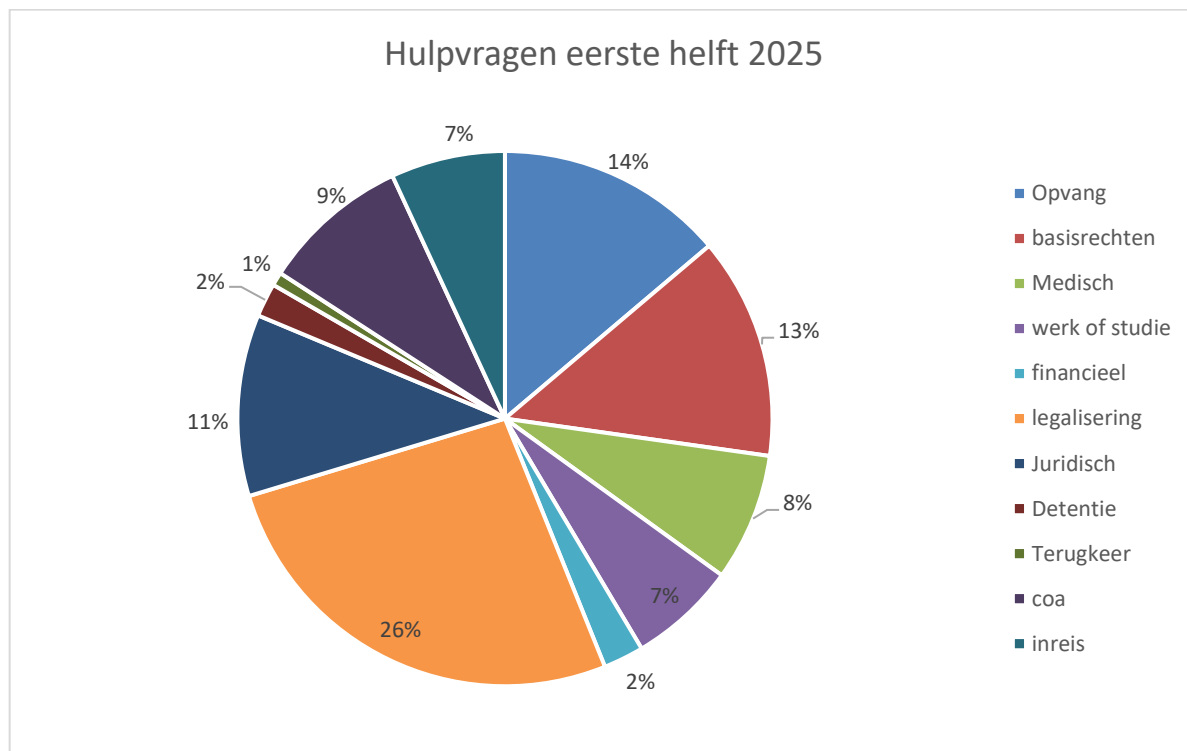
Opvallend is dat de mails vaak weinig details bevatten en daardoor lastig inhoudelijk te beantwoorden zijn. Een aanzienlijk deel van de mailberichten (circa 16%) betrof signalen of klachten over de asielprocedure, de opvang door het COA of vragen van buiten Nederland. Deze meldingen vallen in veel gevallen buiten de focus van LOS, maar kunnen in veel gevallen doorverwijzen naar de juiste partners als signaal melden.

Bijna de helft van de vragen kwam rechtstreeks van betrokkenen zelf, met name via e-mail, en ongeveer een derde werd gesteld door familieleden of kennissen. Dit bevestigt het beeld dat veel lokale organisaties en professionals goed op de hoogte zijn van juridische routes en voorzieningen, maar dat ongedocumenteerden zelf en hun directe netwerk deze professionals niet altijd kunnen vinden.

Bij ongeveer tweederde van de hulpvragen is bekend wat de achtergrond van de ongedocumenteerde was: 46% van hen had géén asielverleden.

Hulpvragen in de eerste helft van 2025 betroffen vooral basisrechten zoals opvang of recht op medische zorg, studie of werk (totaal 42%) en juridische vragen (37%). Het aandeel opvangvragen neemt al geruime tijd af. De legaliseringsvragen betroffen vooral partnerrelaties. Zoals eerder vermeld, betrof een deel ook kritiek op COA, meldingen over detentie en vragen over humanitaire visa.

B. Thematische inzet en lobby in de eerste helft 2025

Naast het reguliere werk hebben we ons in de eerste helft van 2025 beziggehouden met de volgende thema's die relevant zijn voor de hulpverlening aan ongedocumenteerden en voor vreemdelingen in detentie.

B-1. Basisrechten ongedocumenteerden

In 2024 is Kansfonds begonnen met een Actienetwerk van NGO's die zich inzetten voor mensen zonder verblijfsvergunning, dit raakt op alle vlakken aan het werk van Stichting LOS. In de eerste helft van 2025 namen wij deel aan de werkgroepen: toegang tot arbeid, samenwerken met de politie, kennisdeling (ENO) en versterken van de samenwerking rondom lobby.

1.1 Onderdak en levensonderhoud voor iedereen toegankelijk maken

De website van Stichting LOS wordt veel gebruikt voor de adresgegevens van opvangorganisaties. Deze is recent vernieuwd en we hebben opnieuw contact opgenomen met alle vermelde partners

Resultaten eerste helft 2025:

- De NGO's uit de LVV-gemeenten zijn - na de aankondiging van de Minister om de financiering te stoppen - nog enkele keren online bijeengewees. We wisselden ervaringen uit over de procedures van de advocaat Pim Fischer die rechtszaken voert tegen het stoppen van de Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV). Ook met de NGO's uit de Bed-Bad-Brood-gemeenten is hierover overlegd, maar de meesten bleken huiverig om procedures te starten. In Den Haag participeren we in het gemeentelijk overleg over de opvang van dakloze ongedocumenteerden.
- We hebben gesprekken gehad met de coalitie 'Dakloosheid Voorbij en Leger des Heils' om samen te werken tegen dakloosheid van ongedocumenteerde mensen.
- We waren aanwezig bij de NGO-bijeenkomst in het kader van de Nederlandse bijdrage aan de IVESCR-rapportage (Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten) en brachten daar de rechten van ongedocumenteerden in.

1.2 Zinnige dagbesteding en onderwijs

Stichting LOS zet zich al jaren in voor zinvolle dagbesteding en betere toegang tot onderwijs en werk voor ongedocumenteerde jongeren. Wat begon als een initiatief met een manifest en informatieve website is uitgegroeid tot een duurzame samenwerkingslijn met maatschappelijke partners, onderwijsinstellingen en fondsen.

In de eerste helft van 2025 hebben we opnieuw een groep jongeren ondersteund bij het aanvragen van een studieverblijfsvergunning. In de meeste gevallen werd betrokkene praktisch ondersteund door de lokale hulporganisatie, in enkele gevallen door Stichting LOS. Wij beheren het studiefonds, wat gevuld wordt met donaties uit Kansfonds en eerder van Startfoundation. Stichting LOS draagt daarnaast bij aan de lobby-activiteiten rondom studieverblijfsvergunning.

Naast de studieroute verkent Stichting LOS sinds 2024 actief de mogelijkheden van legalisering via werk. In 2025 voerden we, in het kader van het Actienetwerk van Kansfonds, gesprekken met werkgevers en opleidingsinstellingen over toegang tot zogenoemde 'krapteberoepen'. Hoewel een traject met het ROC in Rotterdam nog geen doorgang vond, worden er inmiddels stappen gezet met een thuiszorgorganisatie over de inzet van ongedocumenteerde domestic workers.

1.3 Informatie

Informatievoorziening is een belangrijk onderdeel van het werk van Stichting LOS. Belangrijkste middel hiervoor is de tweewekelijkse nieuwsbrief waarmee we NGO's informeren over juridische ontwikkelingen, en

twee afgeleide nieuwsbrieven in het Engels en Nederlands die vooral gericht zijn op vrouwenorganisaties en migrantenorganisaties.

Resultaten eerste helft 2025:

- Bijdragen aan het platform ENO in het kader van het Actienetwerk van Kansfonds: een gedeeld platform voor hulpverleners aan mensen zonder verblijfsvergunning. Met juridische informatie, een e-learning en een chat-functie. Stichting LOS schreef de onderwerpen medisch, onderwijs en sociale rechten.
- Tijdens onze twee PMZV-bijeenkomsten (Platform Migranten Zonder Verblijfsvergunning) in 2025 ging het over de LVV en BBB, Derdelander-Oekraïners, en overlijdens. Dit laatste was een heel nieuw onderwerp, wat ook bij ENO nu aandacht krijgt.

1.4 Samenwerking en Lobby

Onderstaande lobby-onderwerpen komen regelmatig terug op de agenda van Stichting LOS:

- **NGO-Coalitie:** Kansfonds is bezig om een nieuwe coalitie van NGO's te vormen die zich sterk maken voor de rechten van mensen zonder verblijfsvergunning. Stichting LOS denkt en werkt actief mee.
- **Verkiezingen:** in 2025 en in 2026 zullen verkiezingen plaatsvinden. We schreven, samen met een werkgroep van NGO's in het kader van het Actienetwerk van Kansfonds, lobbybrieven voor de Gemeenteraadsverkiezingen en de landelijke verkiezingen.
- **Facilitation Directive en Return Regulation:** dit zijn twee nieuwe maatregelen die door de Europese Commissie zijn voorgesteld en die momenteel nog in behandeling zijn in het Europees Parlement. We zijn actief betrokken bij de lobby op Europees niveau en delen hierover ook regelmatig onze inzichten in Nederland, onder andere bij het PMzV. Samen met andere NGO's hadden we éénmalig overleg hierover op het Ministerie.
- **Discretionaire Bevoegdheid:** Met een werkgroep schreven we eerder een notitie om de Discretionaire Bevoegdheid terug te krijgen in de wet. Deze notitie is in 2024 besproken met Kati Piri (PvdA) maar die heeft er uiteindelijk geen draagvlak voor gevonden. Met het oog op de verkiezingen is de notitie in 2025 herschreven.
- **Afhankelijke vrouwen:** Stichting LOS beheert de website iLegalevrouw.nl en maakt tweewekelijks een nieuwsbrief met speciale aandacht voor de positie van ongedocumenteerde vrouwen. We houden ook de Europese ontwikkelingen bij door participatie in de relevante werkgroepen van PICUM.

B-2. Vreemdelingendetentie

Het Meldpunt Vreemdelingendetentie is een uniek landelijk opererende helpdesk en meldpunt met als doel het verbeteren van de omstandigheden in vreemdelingendetentie. Het Meldpunt biedt een luisterend oor aan vreemdelingen in detentie, waardoor we de detentieomstandigheden monitoren en proberen te verbeteren. We ondersteunen individuele klachtprocedures, we bespreken onze ervaringen met de directie en we brengen structurele misstanden onder de aandacht van politici, beleidsmakers en media. Dat doen we onder meer door het schrijven van brieven en het uitbrengen van nieuwsbrieven en rapporten. Door de helpdeskfunctie is het Meldpunt een unieke bron van informatie over de situatie binnen vreemdelingendetentie, die op geen enkele andere manier beschikbaar is.

2.1 Team

In de eerste helft van 2025 bestond het team van het Meldpunt Vreemdelingendetentie uit twee coördinatoren. Revijara Oosterhuis werkte vier dagen per week, terwijl Chaimae el Faddali tot halverwege april twee dagen per week werkzaam was. Na een goedgekeurde fondsenaanvraag kon Chaimae haar inzet uitbreiden naar drie dagen per week. Daarnaast waren er in deze periode zeven stagiaires actief. Twee van hen waren in de herfst van 2024 gestart en ronden hun stage in januari af; de overige vijf begonnen in januari of februari 2025 en hebben in juli en augustus 2025 hun stage afgerond.

Ook in 2025 hebben we stagiaires geselecteerd op hun taalkennis. Dit bleek wederom waardevol voor het contact met ingesloten, met name door het Arabisch, gezien het grote aantal Noord-Afrikanen in vreemdelingendetentie. De voorkeur blijft uitgaan naar stagiaires die Arabisch spreken.

Sinds april 2025 is het team bovendien uitgebreid met een extra collega, Riccardo Biggi, die dankzij een fondsenaanvraag één betaalde werkdag per week meedraait. Samen met 'Here to Support' werkt het Meldpunt aan meerdere projecten, waaronder podcasts, collegetours en informatievoorzieningen voor professionals in het migratieveld.

2.2 Contact met ingesloten

Het eerste halfjaar van 2025 werd opnieuw sterk beïnvloed door de gevolgen van de Marokko-deal van 2021 (vanwege coronabeperkingen pas effectief vanaf 2022) en de Algerijedeal van 2023. In juli 2021 sloten Marokko en Nederland een akkoord: Marokko zou weer meewerken aan reisdocumenten voor uit te zetten Marokkanen, in ruil voor o.a. steun voor een cultureel centrum in Amsterdam en minder Nederlandse bemoeienis met Marokkaanse binnenlandse zaken. Sinds eind 2023 werkt Algerije weer mee aan het terugnemen van eigen onderdanen, mede door de komst van een nieuwe Algerijnse consul. Hierdoor geeft het land na jaren opnieuw reispapieren af, waardoor meerdere Algerijnen zijn uitgezet. Beiden deze deals leidden tot een aanzienlijke toename van het aantal Marokkaanse en Algerijnse ingesloten in vreemdelingendetentie. Opvallend is dat, na jaren waarin Marokkanen de grootste groep vormden, inmiddels Algerijnen in de meerderheid zijn. Daarnaast is er sprake van een groeiend aantal Turkse ingesloten. Er is geen duidelijke verklaring voor de sterke toename. Het Meldpunt heeft bovendien weinig contact gehad met deze Turkssprekende ingesloten, mogelijk door de taalbarrière. Vermoed wordt dat het gaat om Turkse Dublin-claimanten, die slechts kort in vreemdelingendetentie verblijven voordat zij naar een ander EU-land worden uitgezet. Deze ontwikkeling sluit aan bij de trend die in 2024 al zichtbaar was, toen voor het eerst het aantal Algerijnen dat van Marokkanen overtrof.

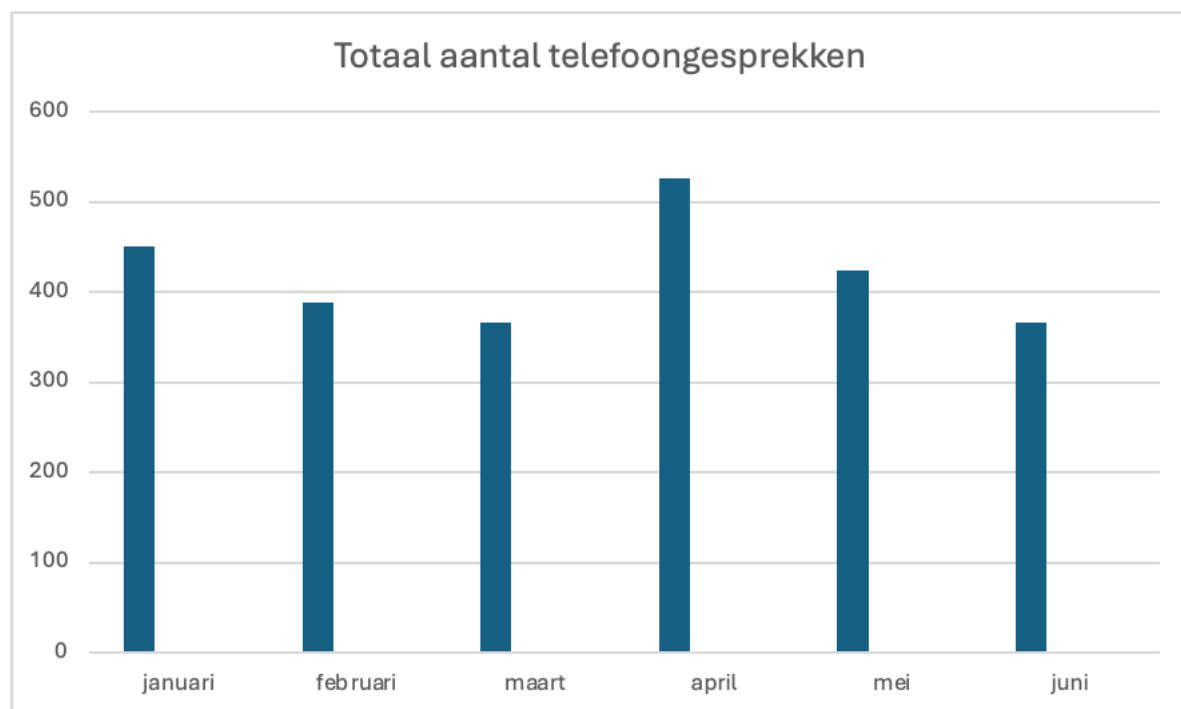
Gedurende 2025 ontving het Meldpunt wederom veel telefoontjes van ingesloten, waarin angst, onzekerheid en verveling centraal stonden. Tijdens een rondleiding in februari gaf een directielid aan dat de herstart van het avondprogramma niet wordt overwogen, onder meer vanwege personeelstekorten en het

gedrag van ingesloten en zelf. Daarbij wees hij ook op de veranderde samenstelling van de populatie door de jaren heen: andere nationaliteiten dan voorheen, met gedragingen die volgens de directie moeilijk te verenigen zijn met de vrijheden van een avondprogramma. Hierdoor kunnen ingesloten en slechts tussen 08.00 en 16.30 uur vrij bewegen op hun afdeling.

Het personeelstekort had bovendien gevolgen voor de toegang tot activiteiten zoals recreatie, sport en luchten. Ook bleven de prijzen in de gevangeniswinkel hoog, waardoor ingesloten en vaak geen andere maaltijden konden kopen dan magnetronmaaltijden. Daarnaast was de toegang tot de keukens op sommige afdelingen niet of slechts beperkt toegestaan.

In 2025 bleef het Meldpunt ook veel telefoongesprekken van mensen verblijvend in grensdetentie, Detentie Centrum Schiphol. De situatie in Schiphol veranderde in korte tijd eind 2024 heel erg snel door een toename van asielzoekers die tijdens een transit-vlucht asiel aanvroegen in Nederland. Velen van hen verbleven eerst lange tijd in Schiphol, waarna zij werden overgeplaatst naar Detentie Centrum Rotterdam, Detentie Centrum Zeist of werden uitgezet. We hebben dit jaar een buddysysteem ingevoerd binnen JCS. Hierbij worden bezoekers gekoppeld aan ingesloten en om persoonlijk contact en betrokkenheid te vergroten. In mei 2025 is de wake bij het Justitieel Complex Schiphol opnieuw opgestart. Deze lag sinds 2018 stil vanwege een tekort aan deelnemers, maar heeft nu een nieuwe doorstart gemaakt.

In het eerste halfjaar van 2025 heeft het Meldpunt 2522 oproepen ontvangen, dat zijn ruim 19 telefoontjes per werkdag. Een telefoongesprek duurt gemiddeld 20 minuten. Verder hebben wij 215 nieuwe contacten, zowel vanuit Detentie Centrum Rotterdam, Justitieel Complex Schiphol als Gesloten Gezinsvoorziening Zeist.

In 2025 gingen wij bijna 50 keer op bezoek, waar we bij elk bezoek tot wel 6 ingesloten en spraken in de spreekkamers. Bezoek is belangrijk voor het opbouwen van vertrouwen met onze bellers, en helpt ons om hen beter bij te staan. Hiernaast verzamelen wij tijdens onze bezoeken handtekeningen om onze klachten tijdig in te dienen. Naast onze eigen bezoeken hebben wij ook nog steeds bezoeken gefaciliteerd van de bezoekgroep (BAR). Binnen de BAR zijn er twaalf vrijwilligers die ingesloten en graag een sociaal bezoek willen brengen. Daarnaast beheert de bezoekgroep het zogeheten 'klinkerfonds', waarmee zij vrijgelaten ingesloten en (die niet uitzetbaar bleken) beperkt financieel ondersteunen. Ook is de BAR mede-organisator van de maandelijkse wakes bij het detentiecentrum Rotterdam.

Verder zijn dit jaar de telefoons in het detentiecentrum vernieuwd. Hierdoor zijn gesprekken met het Meldpunt nu daadwerkelijk gratis. Voorheen werd er bij elk gesprek automatisch €0,10 afgeschreven, ook wanneer wij niet konden opnemen. Met de nieuwe telefoons is dit probleem verholpen, wat de toegankelijkheid voor ingesloten en aanzienlijk heeft verbeterd.

2.3 Ondersteuning bij kledingverzoeken

In 2025 heeft het Meldpunt in totaal 139 kledingverzoeken ontvangen en ondersteund. Dit toont de grote behoefte aan kledingvoorzieningen voor ingesloten en, die vaak niet beschikken over de juiste kledingstukken. De meeste verzoeken waren gericht op ondergoed en winterkleding, vooral tijdens de koudere maanden, wanneer veel ingesloten en extra bescherming tegen de kou nodig hebben. Hoewel er juist veel verzoeken voor jassen en schoenen zijn gedaan, blijkt het vinden van deze items vaak lastig. Het probleem ligt niet in het aantal aanvragen, maar in de beschikbaarheid van deze specifieke kledingstukken. Jassen en schoenen zijn vaak niet in de juiste maten of soorten beschikbaar, wat het moeilijk maakt om aan deze verzoeken te voldoen. Dit gebrek heeft directe gevolgen voor de ingesloten en, want door het ontbreken van warme kleding kiezen sommigen ervoor om niet te gaan luchten. De ondersteuning van kledingverzoeken wordt volledig verzorgd door één toegewijde vrijwilliger van de BAR-groep, die zich met hart en ziel inzet om deze essentiële hulp te bieden.

2.4 Ondersteuning van klachten

In 2025 heeft het Meldpunt ingesloten en ondersteund bij 25 klachten die zijn ingediend bij de Commissie van Toezicht. De klachten gingen over het niet ontvangen van ingevoerde kleding, isolatie en visitatie.

Van de 25 klachten zijn er 12 ter zitting behandeld, 6 door de klagers ingetrokken en 7 niet-ontvankelijk verklaard.

Klachten worden niet-ontvankelijk verklaard als deze niet op tijd (binnen 7 dagen) zijn ingediend of als het niet lukt om de handtekening van de klager op tijd te verkrijgen. Klachten worden ongegrond verklaard wanneer de directie de situatie anders beschrijft dan de ingesloten en, waarbij de Commissie van Toezicht vaak de versie van de directie als leidend beschouwt.

Sinds dit jaar doen zich vaak problemen voor bij de invoer van kleding. Ingesloten en ontvangen hun kleding vaak te laat, of de invoer wordt om uiteenlopende redenen geweigerd. Op 1 mei diende het Meldpunt hierover een klacht in bij de Commissie van Toezicht. Hoewel de klacht ongegrond werd verklaard, heeft dit wel geleid tot een duidelijk signaal richting de Commissie.

2.5 Contact met de directie en andere officiële instanties

- In februari bezochten medewerkers en stagiaires van het Meldpunt en de BAR het Detentiecentrum. Tijdens dit bezoek was er gelegenheid tot uitwisseling van informatie met de directie.
- In maart voerde Revijara Oosterhuis een gesprek met de Commissie van Toezicht van de Gesloten Gezinsvoorziening in Zeist.
- In mei kregen medewerkers en stagiaires van het Meldpunt de mogelijkheid om het Justitieel Complex Schiphol te bezoeken. Hierbij werd een rondleiding gegeven langs de afdelingen voor grensdetentie en de nieuwe afdeling voor vreemdelingendetentie.
- Daarnaast vond er enkele keren mailcontact plaats met de directie over de nieuwsbrief. Dit onderwerp blijft gevoelig, aangezien onze weergave van de situatie in het Detentiecentrum regelmatig afwijkt van die van de directie.

2.6 Media-aandacht

- In mei werd coördinator Revijara Oosterhuis, naar aanleiding van het Kamerdebat over ‘terugkeerhubs’, samen met directeur Malou Lintmeijer van Here to Support uitgenodigd bij Studio Vroeg!. Luister [hier](#) naar de uitzending.

2.7 Publicaties

- In 2025 heeft het Meldpunt drie nieuwsbrieven uitgebracht met onder meer persoonlijke verhalen, maatregelen in het detentiecentrum en bijzondere rechterlijke uitspraken. Twee vrijwilligers verzorgen de vertaling naar het Engels en Arabisch, waarna de nieuwsbrieven ook per post worden gestuurd naar ingesloten met wie wij contact hebben.
- Daarnaast plaatsen we maandelijks meerdere berichten op onze sociale mediakanalen (Facebook, Twitter en LinkedIn). Omdat ons lezerspubliek zeer divers is, vraagt dit soms om zorgvuldige afstemming in de formulering van de berichten.

2.8 Lobby

- [De Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie \(NVvP\)](#) heeft in 2022 het initiatief genomen om samen met de Johannes Wier Stichting en het Meldpunt Vreemdelingendetentie een werkgroep te vormen om te zoeken naar strategische mogelijkheden om een verbod op isolatie in vreemdelingendetentie te realiseren. In 2025 zijn er verschillende contactmomenten met de werkgroep geweest.
- Het Meldpunt onderhield nauw contact met [the Platform for International Cooperation on Undocumented Migrants PICUM](#) en participeerde in online-meetings over vreemdelingendetentie in de EU.
- In 2025 heeft het Meldpunt maandelijks bijgedragen aan overleggen over de maandelijkse wake bij het Detentiecentrum. Deze wake's worden georganiseerd door Stichting ROS, MARA en Samen010.
- Sinds de start van collega Riccardo Braggi is er een informatiebijeenkomst over de nieuwe EU-pact georganiseerd.
- Revijara Oosterhuis vertegenwoordigde het Meldpunt tijdens een Breedstedelijk Overleg in Amsterdam, waar zij sprak over vreemdelingendetentie.
- Tijdens de **Week Tegen Racisme** nam Revijara Oosterhuis deel aan een paneldiscussie en ging zij in Pakhuis de Zwijger in op de thema's vreemdelingendetentie en uitzettingen.

2.9 Monitoring uitzettingen

Ook bij uitzettingen brengen we de omstandigheden zo inzichtelijk mogelijk in beeld. Immers, ook dan vinden misstanden plaats zoals buitenproportioneel geweld en het gebruik van vrijheidsbeperkende middelen zoals handboeien. Het meldpunt Vreemdelingendetentie helpt uitgezette vreemdelingen zich te beklagen over de uitzettingsomstandigheden en hiertegen te procederen.

In 2024 hebben wij nauwkeuriger bijgehouden hoeveel mensen zijn uitgezet en met hoeveel mensen wij contact hebben onderhouden. Het meldpunt geeft altijd het whatsapp-telefoonnummer aan ingesloten, maar het gebeurt niet altijd dat zij na een uitzetting contact zoeken. Sinds oktober 2024 houdt het team een kalender bij van welke personen wanneer worden uitgezet, en of zij van plan zijn om zich tegen de uitzetting te verzetten. Wij informeren hen over hun rechten voorafgaand, tijdens en na de uitzetting en ook welke mogelijkheden er zijn om een uitzetting te stoppen.

Via Whatsapp hebben wij met ongeveer 75 personen contact onderhouden. Wij onderhouden contact om achteraf te horen hoe een uitzetting is verlopen, maar ook bijvoorbeeld om te blijven informeren naar lopende klachten bij de Commissie van Toezicht of om schadevergoedingen over te maken. Verreweg de meeste van hen zijn uitgezet naar Marokko, Algerije en Tunesië.

In 2024 is het Meldpunt bereikt door een onderzoeks-journaliste die in juni 2025 een documentaire over uitzettingen heeft uitgezonden. De journaliste heeft via een WOO-verzoek verslagen van de Koninklijke Marechaussee gekregen van elk geval waarbij de Koninklijke Marechaussee gebruik heeft gemaakt van beperkingsmiddelen en/of geweld. De verslagen betreffen casussen van 2014 tot november 2024. In het onderzoek voorafgaand aan het maken van de documentaire is het Meldpunt nauw betrokken geweest, o.a. vanwege toelichting op casussen die in het WOO-verzoek staan en bekend zijn bij het Meldpunt, als door de journaliste in contact te brengen met uitgezette personen, alsook om andere informatie te geven. Ook zijn twee onderzoekers van Erasmus Universiteit nauw betrokken bij het onderzoek. De onderzoekers van de Erasmus Universiteit zetten hun onderzoek naar geweld bij uitzettingen ook na de uitzending van de documentaire voort.

In 2024 heeft het Meldpunt in samenwerking met [MiGreat](#), een NGO die pleit voor open grenzen wereldwijd, een klacht geschreven namens 'Joost', een Syrische jongeman wiens poging tot uitzetting werd gefilmd. Revijara Oosterhuis, coördinator van het Meldpunt, is door het AD geïnterviewd nadat de video rondging. Sindsdien heeft het meldpunt nauw contact met MiGreat, en wisselen wij vaak informatie met elkaar. De juridische procedure tegen de Koninklijke Marechaussee liep ook in 2025 nog door.

B-3. Netwerk Ongedocumenteerden Onderdak

In oktober 2023 is Stichting LOS gestart met het project Netwerk Ongedocumenteerden Onderdak (NOO). Het doel: particulieren inspireren en ondersteunen bij het bieden van onderdak aan ongedocumenteerde mensen. In Nederland wordt er door middel van de Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) en Bed-Bad-Broodvoorzieningen (BBB) onderdak gegeven aan zo'n 1.000 tot 1.500 mensen. Echter vallen er mensen tussen wal en schip omdat ze niet aan de toelatingscriteria voldoen die door de jaren heen strenger zijn geworden. Daarnaast heeft de huidige regering de financiering hiervan stopgezet waardoor het de komende jaren nog harder nodig gaat zijn meer solidariteit vanuit burgers te mobiliseren. Dit netwerk moet een vangnet gaan vormen voor mensen die geen slaapplek hebben en met een slaapplek een volgende stap kunnen maken.

Sinds begin dit jaar kwam er naast de coördinator voor vier dagen in de week een projectmedewerker in dienst. Deze medewerker kreeg een jaarcontract voor vier dagen in de week. Helaas is het anders gelopen dan gehoopt. De medewerker is vanaf half maart ziek geworden en ging eind april halve dagen werken. Eind mei heeft hij ontslag genomen.

We hebben hierdoor minder grote stappen kunnen maken dan we gepland hadden. Ook hebben we ervoor gekozen niet meteen opzoek te gaan naar een nieuwe medewerker omdat we ondertussen ook inzichten verzamelden hoe we NOO in een landelijke structuur beter kunnen vormgeven. Dat loopt deels ook op met de veranderingen die we inzetten binnen LOS. Deze ontwikkelingen zijn nog gaande tijdens het schrijven van dit verslag.

3.1 Resultaten onderdak, buddy's en leefgeld

NOO creëert solidaire netwerken rondom de ongedocumenteerde mensen die tijdelijk een slaapplek vinden via ons. Dat betekent dat er niet alleen een slaapplek beschikbaar is. Er is een lokale hulporganisatie betrokken voor juridische begeleiding, een buddy voor praktische en sociale hulp, donateurs voor leefgeld én NOO die als spil in dit netwerk de partijen aan elkaar koppelt.

In de eerste helft van 2025:

- Hebben we op tien verschillende logeerplekken 12 mensen met een ongedocumenteerde status opgevangen. Opgeteld staat dit gelijk aan vier jaar onderdak. Dit is een forse stijging in vergelijking met de eerste helft van 2024.
- Twee personen zijn naar een nieuw onderdakadres gegaan omdat de opvangtermijn van het vorige adres stopte, dit is goed verlopen.
- Vier mensen (één gezin) is uitgestroomd uit de opvang en keerde met hulp van het opvangadres, STIL en NOO terug naar Georgië. Via de community van het opvangadres hebben ze voor een jaar geld aan levensonderhoud. Het gaat goed met ze.
- Eén persoon is uitgestroomd en zit in een asielprocedure nu, dus dit is ook een succesvolle uitstroom.
- Eén persoon is uitgestroomd en woont nu bij zijn Nederlandse vriendin (daarnaast loopt er nog een procedure).
- Alle andere opvangplekken lopen nog en konden succesvol verlengd worden.
- In de eerste helft van 2025 werd er 2725 euro aan leefgeld ingezameld vanuit solidaire burgers. Iedere persoon die opvang krijgt, ontvangt wekelijks 60 euro aan leefgeld. In een deel van de gevallen betalen we maar 40 euro uit omdat het Rode Kruis aanvult met 21 euro aan supermarktvouchers. Daarnaast kregen we giften van Lekker Geven (totaal 2400 euro) en Stichting Vluchtelingenkansen (totaal 804 euro) ter aanvulling. Dit is een forse stijging. In heel 2024 zamelden we 1400 euro in. We hebben onder andere de tool op de website verbeterd (maar verder kunnen we nog veel meer energie steken in leefgeld dus wanneer het netwerk groeit zien we mogelijkheden).

- We hebben de eerste helft van het jaar minder ingezet op buddy's omdat de ongedocumenteerde mensen lang niet allemaal in Rotterdam actief waren. Ook was het niet altijd nodig omdat mensen zelf al een netwerk hadden over het opvangadres bood aan te ondersteunen.
- Met de lokale actiegroep in Rotterdam hebben we vooral online veel gedeeld en mensen ontmoet bij lokale activiteiten zoals op Wereldvluchtelingendag. De wens is dat mensen meer een actieve rol op gaan nemen, dat is nog niet helemaal naar wens verlopen en we zijn ons ervan bewust dat de rollen in de actiegroep concreter moeten.
- In april hebben we wel de eerste ambassadeurstraining gegeven voor actieve solidaire Rotterdammers met een relevant netwerk. Hier waren zo'n tien mensen bij aanwezig. Het plan was om volgende stappen te zetten met mensen die serieus ambassadeur willen zijn (met linkjes naar religieuze gemeenschappen, de culturele sector en activistische groepen). Dit is er nog niet van gekomen in de eerste helft van het jaar.

3.2 Kennis over het opzetten van een netwerk

In de eerste helft van 2025 groeide het aantal logeerplekken. Het hield ook in dat we veel tijd kwijt waren met de begeleiding van deze plekken. Alle bevindingen leveren veel op en leren ons dat we als onderdeel van een landelijk netwerk meer de faciliterende rol op moeten zoeken. In september 2025 hebben we deze inzichten gebundeld, evenals de plannen over hoe we verder willen gaan.

We hebben in 2025 eerste stappen gezet voor een goede toolkit en structuur, maar door drukte met de begeleiding van opvangplekken gaan we dit verder ontwikkelen wanneer we het derde jaar van NOO ingaan.

- Alle flyers, intakeformulieren, sociale kaart en handleiding staan gebundeld klaar om op een drive gezet te worden. Aan de handleiding willen we nog doorwerken.
- Aan verbetering van de ambassadeurstraining zoals in de paragraaf hierboven beschreven wordt gewerkt.
- We hebben een interactieve online sociale kaart van Rotterdam gemaakt om gemeenschappen van solidaire burgers beter in kaart te brengen. Dit werkt als een blauwdruk voor andere steden die dit ook willen gebruiken.
- Begin 2025 hebben we de tijd genomen om te werken aan goede structuur van NOO met een duidelijke rolverdeling. Die hebben we ook ingezet op de eerste bijeenkomst voor solidaire burgers in Breda. Dit voorwerk nemen we mee naar het najaar 2025 waar we deze structuur voor de toekomst afmaken.
- We hebben vragenlijsten uitgezet naar opvangadressen, evaluaties verzameld met mensen die onderdak kregen en evaluaties gepland met de hulporganisaties met wie we samenwerken. De gebundelde resultaten zijn in de tweede helft van het jaar klaar.
- We ondersteunen door heel Nederland mensen met advies over onderdak geven. Zo hebben we een nieuwe woongroep geadviseerd over het onderdak bieden aan ongedocumenteerde mensen en daarnaast krijgen we enkele verzoeken per maand van mensen die advies vragen over wat er wel en niet mag en over wat je kunt doen voor iemand die onderdak nodig heeft.

3.3 Uitbreiding van het netwerk

Voor de uitbreiding naar andere steden moesten deels pas op de plaats maken, enerzijds vanwege de personele bezetting en de begeleiding die het kostte om de huidige opvangplekken in goede banen te leiden. Anderzijds ook vanwege het voortschrijdende inzicht dat we lokaal met nieuwe samenwerkingspartners moeten gaan werken het netwerk lokaal succesvol op te zetten en dat moeten we deels buiten het netwerk van hulporganisaties doen.

Concreet hebben we een tweede avond in Breda georganiseerd voor zo'n 20 geïnteresseerden en betrokken burgers. Met een kleinere groep mensen die echt betrokken wil raken kunnen we op een later moment stappen zetten. Ook kwam er al een eerste opvangplek uit voort en een samenwerking met het Annahuis die juridische begeleiding op zich kan nemen wanneer we met meer opvangplekken aan de slag gaan in Breda.

3.4 Draagvlak

Met NOO zijn we niet alleen praktisch bezig met logeerplekken werven. Al onze communicatie gaat over draagvlak creëren. Dit wordt steeds belangrijker in een tijd waar de overheid zich steeds verder terugtrekt en daarnaast migranten, vluchtelingen en ongedocumenteerde mensen tot zondebok maakt. Als we als samenleving niet laten zien dat er draagvlak is, kunnen we nog moeilijker het tij keren.

- We versturen sinds april elke maand een nieuwsbrief naar drie verschillende doelgroepen: solidaire Rotterdammers, solidaire burgers door heel Nederland en relaties. Hier bereiken we zo'n 500 mensen per maand mee en dit netwerk groeit.
- Op Instagram en LinkedIn werken we aan een netwerk om meer solidaire burgers te inspireren. Op LinkedIn en Instagram hebben we rond de 2400 volgers en hebben de berichten die zowel over onderdak gaan, als maatschappelijke thema's rond ongedocumenteerde mensen tienduizenden mensen bereikt.
- NOO reageert op beleid van de regering en maakt content om burgers bewust te maken van de situatie van ongedocumenteerde mensen in onze maatschappij. In de eerste helft van het jaar hadden we een actieve rol bij het organiseren van De Straat Op, een brede demonstratie op 20 mei waarin opgeroepen werd tot solidariteit. In samenwerking met Here to Support hebben we voor het eerst gezorgd voor de aanwezigheid van een breed migratieblok (waaronder solidaire burgers, organisaties en asielrechtadvocaten).
- In aanloop naar deze demonstratie hebben we, ook samen met Here to Support een videocampagne ontwikkeld waarin we mensen met en zonder migratieachtergrond interviewden over waarom ze samen de straat op gingen. Deze video's behaalden een hoog bereik en werden tienduizenden keren bekeken.
- In Rotterdam verzorgde NOO in juni één van de discussietafels op de drukbezochte avond op Wereldvluchtelingendag. Hier kwamen we met veel solidaire burgers in contact die geld doneerden en minstens één persoon bood een tijdelijke logeerplek aan.
- In mei waren we onderdeel van een van de avonden Rehearsal of Justice waar we spraken over solidariteit voor ongedocumenteerde mensen:
<https://bakonline.org/en/basecamp/agenda/rehearsal+of+justice++series/>

3.5 Media-aandacht

In de eerste helft van 2025 is NOO een paar keer in het nieuws geweest:

- <https://www.bndestem.nl/breda/bredaas-netwerk-van-particulieren-wil-ongedocumenteerden-opvangen-de-maatschappij-is-nu-wel-erg-aan-het-verharden~ad35cc99/>
- <https://www.denhaagcentraal.net/nieuws/kritiek-op-harder-asielbeleid-gaat-de-hulp-ondergronds/>

3.6 Vooruitblik

Zoals in het begin van dit hoofdstuk werd aangekondigd, is de medewerker van NOO niet meer in dienst. Ook gaven we aan dat we op dit moment bezig zijn met een goede structuur waar NOO op verschillende locaties in Nederland van de grond kan komen. Daarom kiezen we ervoor het resterende budget dat begroot is voor de medewerker in te zetten in:

- Communicatie van NOO. We nemen voor 66% van het geld een freelancecommunicatiemedewerker in de hand zodat we slagen kunnen maken met de bekendheid en een start met de ontwikkeling van

faciliterende materialen voor lokale NOO's. Daarnaast heeft de coördinator van NOO zo meer ruimte voor de verdere ontwikkeling van NOO.

- En voor ongeveer een derde van het geld nemen we iemand aan die ons tijdelijk ondersteunt om samen met de coördinator en de kwartiermaker de nieuwe structuur uit te werken. Dit zal iemand zijn met ervaring in het opzetten van netwerken.

C. Randvoorwaarden

Het draaiend houden van het kantoor van Stichting LOS kost vanzelfsprekend ook tijd. Dit betreft bijvoorbeeld intern overleg, overleg met het bestuur en met andere partners in het veld, bijwonen van netwerkbijeenkomsten, overleg met fondsen en het schrijven van projectvoorstellen.

C-1. Organisatorische basis

In de eerste helft van 2025 hebben we versterking van het bestuur gevonden in de personen van Dani Smith (penningmeester) en Wouter Keijzer. Eind 2024 zijn bestuur en team gestart met een project voor de herpositionering van Stichting LOS in een veranderende landelijke context, zowel qua organisaties als politiek. In de tweede helft van 2025 is Bér Engels begonnen als kwartiermaker.

In de eerste helft van het jaar werkten voor Stichting LOS één medewerker algemene taken, twee parttime medewerkers als coördinatoren van het Meldpunt, en een projectcoördinator voor het project Solidaire Burgers (Netwerk Ongedocumenteerden Onderdak). Op 1 januari 2025 is een nieuwe collega gestart voor Netwerk Ongedocumenteerden Onderdak.

In 2025 hoorden we dat het kantoor van Stichting LOS moet verhuizen. We zijn op zoek gegaan naar een nieuwe locatie en verwachten in de tweede helft van 2025 een nieuw kantoor bij STEK in den Haag te kunnen betrekken. Dit biedt ons nieuwe kansen in de lobby op nationaal niveau.

C-2. Samenwerking

Ook in de eerste helft van 2025 werkten we vanzelfsprekend nauw samen met lokale hulpverleners uit het hele land. We zijn lid van de Projectgroep Vluchtelingen van de Raad van Kerken. Daarnaast werkten we samen met thematische organisaties zoals bijvoorbeeld VluchtelingenWerk, het Rode Kruis en Leger des Heils. Deze netwerken bleven we onderhouden door regelmatig contact.

Op Europees niveau werken we nauw samen met PICUM. We nemen actief deel aan diverse werkgroepen, zoals Borders en Detentie, Justice, Victims Rights, Childrens Rights. In 2025 waren we lid van de Stuurgroep van PICUM in het kader van hun nieuwe 5jr-plan.

D. Financieel verslag

Sinds dit jaar ligt de fondsenwerving bij één van de medewerkers van LOS. We hebben een dag in de week kunnen financieren waar een van onze medewerkers (de coördinator NOO) de fondsenwerving doet en andere werkzaamheden op kan maken die met de organisatie te maken hebben. Voorheen lag de taak van fondsenwerving bij het bestuur. Dat was echter een te grote taak. We merken dat de tijd die we in fondsenwerving zijn vruchten afwerpt omdat we dit jaar een aantal nieuwe fondsen geworven hebben voor Meldpunt Vreemdelingendetentie (Fred Foundation en Fonds DBL).

Er zijn al langer plannen het Meldpunt te versterken. Vaste versterking kost tijd, maar door een groot project dat we gestart zijn binnen het actienetwerk van het Kansfonds hebben we op deze manier extra geld om de medewerker van het Meldpunt te behouden en meer uren te laten werken. Deze vorm van versterking is hoopvol en hier willen we in 2026 mee doorgaan.

We hebben geld van alle fondsen gekregen die we hebben aangevraagd. Bij een paar fondsen vroegen we iets meer. Soms lukte dit en soms niet. Onder de streep zullen we nog iets goed moeten maken, maar voor een groot deel verwachten we dit goed te maken met minder uitgaves binnen projecten. Zo kunnen we bij NOO voor een groot deel bezuinigen in de communicatiekosten.

De verhuizing naar Den Haag kost extra (niet begroot) geld omdat we de kantooruimte nog moeten inrichten en een muur in de ruimte moeten zetten, maar een van onze vaste fondsen is bereid dit betalen. De huurprijs blijft gelijk dus voor volgend jaar zullen de huurkosten gelukkig niet stijgen.

Stichting Landelijk
Ongedocumenteerden
Steunpunt

Hang 16
3011 GG Rotterdam

010 7470156
info@stichtinglos.nl

www.stichtinglos.nl

Rekeningnummer: NL72 INGB 0009 552 448
t.n.v. Sticht Landel Ongedocument Steunpunt te Rotterdam
RSIN/fiscaal nummer: 811930634
KVK Utrecht: 30187641
Stichting LOS heeft een ANBI-status